

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D AVISOS Y NOTICIAS

Anys XIV

Reus, Dimars 15 d'Agost de 1899

Núm. 3.340

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, l'itografia Mallofre, carrer Junquera, 6. No s' retornan els originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3-40
en provincias trimestre. 1-00
Estranger y Ultramar 1-50
Anuncia, a preus convencionalis

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d'una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per cro-nica y rebelde que sia tota classe de

TROS

La que paga més

contribució de la pro

vincia

Acreditadas especialitats

DE CANALDA

PREMIADAS AB MEDALLA D'OR

en las exposicions Mercantil, Industrial y Agrícola celebradas en la ciutat de Tortosa, en la internacional de Bruselas, any 1891, en el Concurs internacional de Saint-Gilles y gran Diploma d'honor, any 1892 y ab medalla de plata en la Exposició Regional de Lugo, any 1896.

TINTURA CANALDA PERFECCIONADA

pera tenyir lo cabell y la barba

LA MES ECONOMICA QUE S' CONEIX Y DE POSITIUS RESULTATS

Enforteix, hermozeja, reioveneix y es rápida en lo modo d' obrar, donchs bastan uns 20 ó 30 minuts pera recobrar lo cabell ó barba, son primitiu color, perblanchs que estiguin. — AMPOLLA 2 PESSETAS.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrarà forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran limpiessa, espay reduhit y facilissim maneig, ventajias difoils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats mínima a máxima. Los gastos d'oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse rares communs. En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sian necessaris. Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Lós dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.
A Tarragona: los demás dias de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, havent treballat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Secció doctrinal

Comparació

ENTRE LA CAIGUDA DE LA ESPANYA COLONIAL Y LA DE CATALUNYA AUTONOMA

També fou venuda Catalunya, per desgracia nostra, y potser per desgracia encara més gran dels que la tregueren, porque Deu á fi de comptes no deixa prosperar may la iniquitat. Però examinen la diferencia que hi ha entre la cayguda de Catalunya com a nacionalitat lliure y autonoma y la d' Espanya com a potencia colonial. Barcelona, massa que tots ho sabem, se rendí al enemich, al comensament del sigle passat, després de defensarse desesperadament contra dos estats més poderosos que li abocaren sos batallons, aumentantlos y renovantlos a cada terrible embestida, pero s' rendí al final d' una lluyta

frénetica, cent cops revifada, febrosa, implacable, esglayadora, en que ls batallons eran prasos pels combatents deu y dotze vegadas en un dia; y quan ja desamparada de tot lo mon y abandonada de aliats, després de la pau de Utrech, no li quedava més recurs que lo de sas extenuadas forsas, que anavan extingintse sota una pluja de foc y ferro; espantava encare als contraris en las convulsions de sa agonía heroyca, ab la fera bravesa de qui sabia que ab sa derrota hi anava barrejada la destrucció de tot lo que nostre poble s' havia anat guanyant sigle atrassigle, lo que constituhiya la nostra manera de ser, la nostra fesomia, la nostra vida, la nostra anima; las libertats de la terra. Y caygué, sí, Barcelona y caygué, ab ella tota Catalunya, ajupida sota ls peus d' aquell vencedor vingut de la Cort despótica de Fransa, d' aquell miserabel esquitx de Lluís XIV, que al fi pogué satisfacer tots sos desitjos de venjansa, propis d' una anima petita com la seva, pensantse acabar d' una vegada ab nostra gloriosa historia al portar á la forca als últims líeals de la patria, que nosaltres honrem com á sants, y al llenyar á la foguera los

nostres sacrificissims drets que sens necessitat de que ls hi ensenyin lo catalá desde que naix los ports escrits a dins del cor. Però la cayguda fou tan gran com inevitable, tan fatal com sublim y tota nosom a plim d' orgull legítim al recordar las escenas d' aquella inmortal tragedia y una violenta glopada de sanchi nos puja al cap cada vegada que passém per davant de la estatua del darrer conseller de Barcelona. Lo poble que sab caure d' una manera tan gloriosa s' ha ben guanyat lo dret d' aixecarse una altra vegada.

Més, comparéula are aquesta cayguda ab la que Espanya acaba tan afrontosament de sofrir, y vejám qui es capás de trobarhi la més mínima semblansa. Comensá la última guerra, si mereix tal nom l'inútil aniquilament de la joventut d' Espanya enviada a barallarse contra las febras y la pesta ab la sublevació de Cuba en un principi y més tard ab la de las illas del Pacific. Y ab tot y que la més vulgar prudencia aconsellava la atraccio d' aquesta gent, víctima de mil arbitrariedades proú conegudas y temible ademés per comptar ab l' arma poderosissima d' un clima fatal pels invasors, no solzament s' optá pel sistema repulsiu y contraproduhent de las deportacions y dels fusellaments, sino que s' demigra ab estúpida lleugeresa als defensors de Cuba tractantlos de canallas y bandolers, d' assassins y perdularis, y s' arriá als aixecats de Filipinas posant sa inteligencia una mica més avall de la dels micos. Y i res que essent tan insignificant lo valor d' aquéixos sublevats, tot un exercit de trescents mil homes deixá passar mesos y anys sense lograr may ni un fet d' armas que s' assembles a una ombra de victoria positiva. Vingué alavors la intervenció dels Estats Units d' America, y en comptes de cercar una frantzacció a cualsevol preu avans que admetra un combat ab una de las nacions més fortes de la terra, ab tra vegada s' acudí al recurs dels insults y las calumnias més grolleras, y fingint un poder marítim que no hém tingut may ni podém tenir se acceptá la guerra, passant per l' affront de tenir de manifestar als ulls del mon que Espanya ni tenta barcos apropiables, ni canons que servissen, ni medis de defensa, ni discerniment, ni calcul, ni serietat. Y no hi hagué lluyta, ni combat, ni res que tingues forma de guerra, sino destrossas que no costaren cap perduda al enemich y enfonzaments fets a sanchi fredament resultant en son conjunt tota aquella catastrofe de demostració de fins abont pot durar la imprevisió de l' ineptitud, lo desordre y el desconcert, la aventura irracional y descabellada d' un poble boig, lo deseneyollat d' una trágica comedia, que no esda del Dante encare que l' horror d' alguns de sos cuadros de recordi y que no es pas divina sino tot lo contrari, vell molt espanyola. Tanta y tanta víctima com costaré aquesta malehida etzegallada y ni menys, ha sabut evitar lo que més desastroso fa la cayguda d' un poble: lo ridícol. Qui cau aixís ja pot assegurarse que es per no aixecarse may més.

Preparenos

San Mateo
Si la cossos que componeren un exercit derrotat, en loch d' emplear lo temps en reorganizar la emprenguesia a tira us, contra altres, atribuinte mútuament la derrota, com se jutjaria la seva conducta? Indubtablement se diria que obraven com insensats, y es de presumir que aquest mateix judici formaria de nosaltres la Historia, si continuem las dissencions surgidas, després de la comú desgracia, entre las regions que componen la nació espanyola. No hi contribuim á aqueixa obra d' insensates que a ningú pot esser profiosa sino als que contemplan mes ó menys silenciosament nostras miserias y s' preparan á jugar a dans los trossos de la túnica de nostra nació

Geroglífich Economicch-Cupó

PESETA PESETA PESETA

CORBATA CORBATA CORBATA

Ab aquest cupó la CASA D'ORTA entregará lo que indica la solució.

I U E

Ab aquestas tres vocals y dos consonants formar lo nom d'una rica tela HOLLANDA DE AEGODON que la casa PORTA ven á 10 ptas. la pesa de 20 metres.

Remitit

Senyor Director de Lo Somatent (1).

Ab verdadera sorpresa hem vist la falsa relació que fa'l seu corresponçal en aquesta vila, de la reunió (no ball d'etiquetas com diu) que s'ingue en lo seló del Centre industrial, galement cedit per eixa societat.

Tots nosaltres som molt contrariats de contestar may á frases insultants, seguint lo sabi consell d'aquell retrá castella á palabras nacias, oídos sordos, més creyém cumplir un deber lo ferho ab lo seu corresponçal á qui no tenim la fortuna de conixer.

Suposém que dit corresponçal no deuria haver sigut invitát quan d'aquesta manera s'esclama; si es aixís li demaném perdó, puig donat lo poch temps ab que s'ya poguer fer la reunió, es molt faciíl ens des-cuydessim de convidar á personas de representació á las quals den perteneixer lo nombrat corresponçal.

Maya ha ficit la premsa en de vida privada de ningú. Dihém aixó perque aquell senyor ha tingut lo mal gust d'atacarnos en cuestiones á las que no havia de tocar. Ne fentho aixís, com no ha fet, es proba que desconex las més rudimentarias nocions d'educació.

Per dita rahó deixém de respondre á las demés amistosas observacions de dit senyor seguint lo ditxo catalá: brams d'ase...

Proposém á dit corresponçal un estudi ahont pugui apendre ademés un poch de redacció y ortografia catalana ja que segons se veu te bastant descuydat tal estudi.

Una observació final. Estém molt agrahits, y aixís devém ferho, de las personas que ns varen honorar ab sa presència y del «Centre Industrial», á tots los que, desde las columnas de El Vendrellense los hi doném las més expresivas gracias.

FLORENCI SERRA

Secció oficial

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

En conformitat á lo que prescriu la vigent Lley de cassa queda terminantment prohibit en aquest terme Municipal dedicarse á la cassa ab ó sense gossos fins que estiguin aixecadas las collitrs, advertintse que si algun propietari concedís permís á algun particular pera que cassi deurá avans provehirse del corresponçal permis prescrit, sense'l qual no se'l considerarà autorisat.

Los contraventors á ditas disposicions serán castigats ab lo maximum de la pena que la Lley dona dret á imposar.

Lo que s'anuncia pera general coneixement. Reus 14 d'Agost de 1899.—L'Alcalde, Pau Font de Rubinat.

Registre civil

dels dias 12 y 13 d'Agost 1899

Naixements

Jaume Sagrañes Vallvó, ab Josepha Miquel Miquel.

Defuncions

Paula Benaiges Sastre, 69 anys, Roselló 11.—Andren Pamies Bassas, 53 anys, Hospital Civil.—Antonia Ral Torrell, 23 anys, S. Pancraci 6.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—La Assumpció de Nostra Senyora.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á dos quarts de deu del matí se cantarà solemne Ofici de la gloriosa Assumpció de la Verge Santíssima y á las cinch de la tarde se comensará l'octavari en son obsequi, cantantse las Lletanias y la Salve acabantse ab la funció de Sant Antoni de Padua. Tots los demés dias laborables dit octavari será á un quart de vuyt de la tarde.

Sant de demá.—Sant Jascinto.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 12

De Barcelona en un dia l. Enrique, de 34 ts., en lastre, consignat á D. Joan Malló.

De Barcelona en un dia v. Virgen del Carmen, de 8 ts., en lastre, consignat á D. Manuel Rodriguez.

Despatzadas

Pera Cette v. Cervantes, ab ví.

Pera Cartagena l. Constancia, ab farina.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'

Table with exchange rates for various locations: Interior (Cubas del 86, 71'50), Exterior (Paris, 60'80), etc.

Se reben órdenes pera operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir.

Table with exchange rates for various locations: Interior (Aduanas, 95'37), Exterior (Paris, 23'30), etc.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with exchange rates for various locations: Londres 90 dias fetxa, Paris 90 dias fetxa, etc.

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficosar preus inverossímils al fluit eléctric, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense donará com ó immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctric. Comprentho aixís nostra Societat, sa proposa ampliar considerablement y desde ara la nova

instalació que está portant á esp en aquestos moments á fi de servir en breu plasso las demandas que indubfablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn riguros.

Apesar de que ls preus que l'«Gas Reusense» facha á sa última tarifa son exageradament baixos, «Le Electra» los accepta desde ara y en lo moment que l'seu contrincant dongui un servey regular d'alumbrat eléctric, nostra Societat establirà pera ls seus abonats los preus següents:

Table with electricity rates: Una lámpara incandescent de 5 bujlas 1'25, de 10 1'75, de 16 2'50, de 25 3'75.

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l'altra empresa.

Ab lo favor que l'públich nos dispensa res temém, se ns porte á la lluyta, á ella aném ab la tranquilidad del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos. Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense» Lo Director.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ESCORIAS THOMAS

Végis l'anunci de la quarta plana. Dirgirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou 12.

Telégramas

Madrid 14.

Cundeix la alarma ab motiu de la aparició de la peste bubónica á Portugal.

«La Epoca» publica aquesta nit una carta de Oporto que diu que s'han registrat 26 cassos, morint 11 dels atacats.

Los metjes més emponents del veht regne demanan la adopció d'energicas midas sanitarias; donchs temen que de no atacarse la epidemia avans de que comenci la temporada de las pinjas, lo contagi produiría tuestos estragos.

Una de las midas de desinfecció es la que s'han cremadas las cesas ahont hagin ocorregut defuncions produhidas per la terrible malaltia.

Lo Gobern ha telegrafiat al general Jaramillo donantli instruccions pera l'millor régimen de la comissió que a prop de Aguinaldo han de desempenyar los delegats de la colonia espanyola de Manila encaregats de gestionar lo rescat dels presoners.

Lo senyor Silvela ahriga fundadas esperanzas de que l'exit coroni aquestas negociacions.

Lo senyor Silvela avans de marxar á San Sebastián ha donat las ordres necessarias pera que s'adoptin las midas que s'creguin convenientes, el objecte d'impedir que la peste bubónica se propagui á Espanya.

Noticia particular rebuda á Madrid, diuhen que s'ha ausentat de Paris lo marqués de Cerralbo.

No diuhen aquestas noticias lo punt ahont s'ha dirigit l'ex-jefe del partit carlista.

Alguns amichs del Marqués, no obstant, diuhen que segurament haurá anat á conferenciar ab Don Carlos.

Comunican de Londres que alguns batallons de forsas regulars y voluntaris feren ahr maniobras de combat.

Se relacionan aquestos exércits ab los aprestos militars que s'efectúan ab destí al Transvaal.

S'afirma cada dia més la creensa de que prompte empendrá Inglaterra operaciones decisivas en lo Sud d'África.

Los boers també's preparen activament pera rebutjar als inglesos.

Ha embarcat á Nova York pera Paris l'embaixador de Fransa als Estats Units.

A Washington y principals ciutats de Nort América aumentan las censuras per la campanya de Filipinas.

Se demana l'remplás de Ottis per lo general Merry.

Telegrafian de Sant Petersburg que Mr. Bourgeois ha afirmat en una interview la solidés de la aliansa franch-russa.

Ha desmentit que Fransa procuri una inteligencia ab Alemania per cuestiones colonials.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

